

... af ... og ...
... 1897 og dets 1898.
... 1897 og dets 1898.

... 1897 og dets 1898.
... 1897 og dets 1898.
... 1897 og dets 1898.

Stamtavle
for

Carl Alfred Peter Hellisen

Smedemester i Nylars, født 7. September 1891 i Rønne,

Søn af Alfred Christian Hellisen.

- 1. Anders ...
- 2. Martin ...
- 3. Anders ...
- 4. Anders ...
- 5. Anders ...

Samlet af Arkitekt K.Thorsen.
... 1891 og dets 1892.

... 1891 og dets 1892.
... 1891 og dets 1892.
... 1891 og dets 1892.

...
...
...

Slægten H e l l i s e n er udgaaet fra Gaarden 8.Selvejergaard, Tophjem, og 9.Selvejergaard, Blæsbjærg, i Nyker, hvor Hellis Haagensen boede 1737 og døde 1771.

Der var fem Søskende A, B, C, D, E.

A. Sidsel Hellisdatter, født 1750, var 37 Aar gammel ved Folketællingen 1787, da hun boede paa 19.Selvejergaard, Nørregaard, i Klemensker i Ægteskab med Anders Bendtsen, der da var 57 Aar gammel og havde været gift 2 Gange før. Han var altsaa født 1730 og var Søn af Bendt Simonsen, der nævnes Beboer af Nørregaard 1719 og 1737, og rimeligvis Søn af Simon Hansen, der Anno 1689 ejede 23.Selvejergaard Lille Dammegaard i Klemensker.

Anders Bendtsen, der døde og blev begravet 27-6-1789 (ifølge en privat Dagbog - Kirkebogen fra hin Tid er brændt) havde i sit første Ægteskab en Søn: Bendt Andersen, der ved Folketællingen 1787 var 21 Aar gammel og hjemme paa Gaarden; han var altsaa født 1766.

Anders Bendtsen og Sidsel Hellisdatter

havde fem Børn, der ved Folketællingen 1787 havde følgende Navn og Alder: 1 - 5.

1. Barbara Andersdatter, 12 Aar gammel.
2. Kirstine Andersdatter, 10 Aar gammel.
3. Martha Andersdatter, 8 Aar gammel.
4. Ingeborg Andersdatter, 6 Aar gammel.
5. Hellis Andersdatter, 5 Aar gammel.

B. Ared Hellisen var født 1752. Han boede ved Folketællingen 1801 paa 55.Selvejergaard, Gallingegeaard, Tingsted, Vestermarie, og var da 49 Aar gammel.

Han var gift med Karen Ipsdatter, der var 55 Aar ved Folketællingen og saaledes født Aar 1746.

Ared Hellisen solgte Gallingegeaard i Juli Kvartal 1811 til Hans Kofoed, Kaptajnløjtnant ved Dragonerne i Bornholms Militi. Der blev i Anledning af Handelen betalt 1 Rigsdaler til de Fattiges kasse i Vestermarie, hvilket kan ses i Fattigkommissionens Protokol.

C. Povl Hellisen var født 1758, idet han ved Folketællingen 1801 nævnes 43 Aar gammel. Han overtog 19.Selvejergaard, Nørregaard i Klemensker efter sin Svoger Anders Bendtsen. Povl Hellisen var 2 Gange gift. Hans første Hustrues Navn er ukendt, da Kirkebogen er brændt; men i en privat Dagbog staar følgende: "1791 den 2den Februari, som var Kyndelmisse Dag, blev Poul Heligse Hustru fra Nørregaarden begravet. Ligprædiken blev holden af Gielstrup Sogen Præst for Røe Menighed. Denne Konne døde ved en smertelig Børne-Fødsel." Povl Hellisen blev derefter gift med Kirstine Nicolajsdatter. Hun nævnes Husmoder paa Nørregaard ved Folketællingen 1801 og er da 40 Aar gammel. Er altsaa født ved Aar 1761.

I Aret 1803 flyttede Povl Hellisen til Rutsker Sogn, idet han købte 34.Selvejergaard, Smedegaard, af Hans Jensen. Povl Hellisen ejede Smedegaard til 1809, da han flyttede fra Sognet, efter at have solgt Gaarden til Peder Henriksen, tidligere Ejer af 42.Selvejergaard, Jydegaard, i Rutsker. Hvor Povl Hellisen flyttede hen er ikke oplyst.

Det kan ikke ses, om Anders Bendtsen og Povl Hellisen var nær i Blod med Anders Hellisen eller omvendt. Det kan heller ikke ses, om Kirstine Terkelisdatter.

Det findes ikke oplyst, hvor Anders Hellisen boede, inden han er flyttet til Selvejergaarden; men sandsynligvis paa et Sted i Klemensker. Det kan nævnte gamle Dagbog og andet Tidsskrift vilde have bemærket, hvis det havde været til Skarpesteensgaarden.

Den 2den Aar 1800 flyttede Povl Hellisen indtil at komme til Vestermarie. Det kan ses af, at en af hans Sønner er døbt i Vestermarie Kirke den 5den October 1800 (se det følgende). Den yngste i Vestermarie har boede i den Tidende og ikke oplyst. Deres Fædre vil være Anders Hellisen og Hustru Giertraud Kirstine Terkelisdatter boede paa 24.Selvejergaard, Stenrygaard i Røe Sogn, og hans Søn

D. Anders Hellisen var født ved Aar 1760. Han boede forskellige Steder i Tidens Løb. I den førømtalte private Dagbog i Klemensker Sogn staar indført følgende Oplysning: "Anno 1792 i Marts Maaned flyttede Anders Hellisen til Skarpeskadegaarden, den Gaard Ventzel Olsen boede paa." Undersøger man nu Folketællingslisten for Anno 1787, faar man den Oplysning, at nævnte Ventzel Olsen boede paa den 6. Vornedegaard i Skarpeskade; det er den Gaard, som nu beboes af Bohn.

Ventzel Olsen var ved nævnte Folketælling 53 Aar gammel. Han var altsaa født ved Aar 1734 og vistnok Søn af Ole Henrichsen, der 1719 og 1737 boede paa 5. Vornedegaard i Skarpeskade - nu beboet af Rotstern.

Ventzel Olsens Hustru hed Margrethe Jensdatter og var ved Folketællingen 1787 30 Aar gammel, altsaa født 1757. Men han havde været gift en Gang før. Med denne sin første Hustru, hvis Navn er ukendt, havde Ventzel Olsen en Søn, Ole Ventzelsen, som ved Folketællingen 1787 var 20 Aar gammel. Han ejede senere 2. Selvejergaard, Lille Sursænkegaard i Knudsker, i Ægteskab med Kathrine.

Det kan ikke ses, om Ventzel Olsen og Hustru har været i Slægt med Anders Hellisen eller Hustru. Hun hed Giertrud Kirstine Terkelsdatter.

Det findes ikke oplyst, hvor Anders Hellisen boede, inden han overtog Skarpeskadegaarden; men sandsynlig paa et Sted i Klemensker, da den nævnte gamle Dagbog i modsat Fald nok vilde have bemærket, om han var kommen udensogns fra til Skarpeskadegaarden. Men omkring Aar 1800 flyttede Anders Hellisen fra Klemensker til Vestermarie. Det kan ses af, at en af hans Sønner er døbt i Vestermarie Kirke 5. Oktober 1800 (se det følgende). Men hvor i Vestermarie han boede i den Periode er ikke oplyst. Derimod finde vi senere Anders Hellisen og Hustru Giertrud Kirstine Terkelsdatter boende paa 24. Selvejergaard, Stenbygaard i Rø Sogn, og hans Søn konfirmeret i Rø Kirke i Aaret 1817.

Anders Hellisen og Giertrud Kirstine Terkelsdatter havde 2 Sønner
1, Hellis Andersen, og
2, Ared Andersen.

Hellis Andersen var født 1790; thi han var 27 Aar gammel, da han 1817 holdt Bryllup i Østermarie. Han er troligvis født i

Klemensker; men da man som nævnt mangler denne Kirkebog, kan det ikke med Bestemthed konstateres.

Hans Bryllup er indført saaledes i Østermarie Kirkebog:

"Ungkarl Hellis Andersen af Rø Sogn, 27 Aar gammel, ægteviet 2.Juni 1817 i Østermarie Kirke med Pigen Karen Kirstine Mogensdatter, 25 Aar gammel, opholdende sig paa 11.Vornedegaard her i Sognet. Forlovere er Lars Larsen, Bonde paa 11.Vornedegaard, og Peter Hansen, Bonde paa 75.Selvejergaard her i Sognet."

Karen Kirstine Mogensdatter var altsaa født ved Aar 1792 og var tjenende paa 11.Vornedegaard, der nævnes "Ved Kirken" eller Vestergaard, hvor Bryllupet sandsynlig har staaet. Det kan ikke ses, at der findes noget Slægtskab mellem Brudeparret og de to Forlovere Lars Larsen, 11.Vornedegaard, og Peter Hansen, 75.Selvejergaard, Lille Bakkegaard eller Baunegaard, Østermarie.

E. Tip Oldefader.

Hellis Hellisen, født 1770, boede Aar 1800 i Rønne, men siden i Nyker Sogn.

Var gift 1.Gang med Karen Madsdatter.

Han blev gift 2.Gang i Nyker 1819, 49 Aar gammel, med Elsebeth Andersdatter, 41 Aar gammel og tjenende paa 3.Selvejergaard, Brogaard, Måby. Forlovere var Peder Esbersen og Jens Pedersen. Hellis Hellisen nævnes da Udbygger paa 4.Vornedegaards, Frigaards, Grund.

Hellis Hellisen og Karen Madsdatter havde 3 Børn.

Den ældste Søn Peder Hellisen var 1818 tjenende paa 6.Slg. i Nyker, Hallegaard.

Søstoren Kirstine Hellisdatter; gift med Andreas Boss af Rønne.

De havde Tvillingsøstrene Bodil Kirstine og Kirstine Andrine, født i Nyker 18.Januar 1818.

Bodil Kirstine blev baaret af Udbygger Mogens Hansens Hustru Karen Jørgensdatter. Faddere var Tjenestekarl Peder Hellisen, Anders Smed paa 6.Vornedegaards, Pluggegaards Grund.

Kirstine Andrine blev baaret af Anders Smeds Hustru Else Jensdatter. Faddere var Tjenestekarl Hellis Hellisen paa 4.Vornede-

gaards Grund. Dreng Jens Jensen paa 10.Selvejergaard, Dyndegaard, Jens Svendsen paa 6.Selvejergaards Grund. Tjenestepige Kirstine Hansdatter.

Hellis Hellisens og Karen Madsdatters yngste Søn Hellis Hellisen blev døbt i Rønne Kirke 5.Søndag efter Trinitatis Aar 1800. Han blev konfirmeret i Ny Kirke 4-10-1818; var da tjenende paa 25.Selvejerpaard, Søndre Mulebygaard.

Oldefader.

Hellis Hellisen, født 1800, Snedker og Avlsbruger i Olsker, fra 12.Juni 1841 tilflyttet til Rø Sogn og boende paa 4.Selvejergaards, Brøddegaards Grund der i Sognet. Han døde af Tyfus den 25.Marts 1847, 46 Aar gammel.

Han blev gift i Olsker Sogn med Ane Cathrine Jørgensdatter, født 1804. Hun døde som Enke i Rø den 15.Maj 1869, 65 Aar gammel.

De havde 5 Børn, de 3 ældste fødte i Olsker, de 2 yngste født i Rø. De nævnes her ved Tallene 1-2-3-4-5.

1. Hellene Cathrine Hellisen, født 1834.
2. Hans Jørgen Peter Hellisen, født 1837.
3. Marthe Dorthea Hellisen, født 1840.

I Rø Sogns Ministerialbogs Tilgangsliste (Flyttetilmeldelse) er anført følgende:

Den 12.Juni 1841, ankommet til Sognet fra Olsker Sogn Snedker Hellis Hellisen, 40 Aar gammel, Hustru Ane Cathrine Jørgensdatter, 37 Aar gammel. Deres Børn: Hellene Cathrine Hellisen, 7 Aar gammel, Hans ~~Peter~~ Jørgen Peter Hellisen, 4 Aar gammel, Martha Dorthea Hellisen, 1 Aar gammel. Familien boende i et Hus paa 4.Slg.Grund.

Bedstefader.

4. Andreas Peter Hellisen, født i Rø 24.Marts 1842. Kirkebogen melder: Udbygger Hellis Hellisen og Hustru Ane Cathrine Jørgensdatters Søn Andreas Peter Hellisen, født 24.Marts baaret til Daaben af Jens Hansen Lycks Enke paa 4.Selvejergaards Grund. Faddere: Kirstine Andersdatter af Tein. Anders Bendtsen af samme Sted. Lars Larsen, tjenende paa 4.Selvejergaard. Hans Jensen samme Sted.

5. Ole Christian Hellisen, født 3.Juli 1845 i Rø.

Kirkebogens Fadderliste meddeler herom: Hellis Hellisen, Udbygger, og Hustru Ane Cathrine Jørgensdatter, deres Søn Ole Christian Hellisen, født 3. Juli 1845, baaret til Daaben af Gaardejer Olaus Lyngbergs Hustru Anne Cathrine paa 4. Selvejergaard, Brøddegaaard, her i Sognet. Faddere: Sofie Lund, opholdende sig samme Sted. Morten Pedersen og Hans Jensen, tjenende paa 4. Selvejergaard. Anders Hansen paa 4. Selvejergaard.

Andreas Peter Hellisen overtog Ejendommen paa 4. Slg. Grund. Han var tillige Skomager samt gaaende Post en Gang ugentlig fra Rønne til Rø. Han døde 30. Maj og blev begravet 5. Juni 1884, 42 Aar gammel. Var gift med Margrethe Hansen af Olsker (Tein), der mistede Faderen, mens hun var lille.

Deres Søn

Fader.

Alfred Christian Hellisen, født 27. Juni 1868. Smedemester i Nylars. Han var eneste Barn, kom til Nylars ved 18 Aars Alderen. Aftjente sin Værnepligt og blev Korporal ved 3. og 18. Bataillon i Helsingør. Boede efter sit Giftermaal 2 Aar i Rønne, flyttede derefter til Nylars og overtog sin Svigerfaders Ejendom. Blev gift 1890 med Karen Kofoed, Datter af Anders Kofoed, Nylars.

Bornholms Vester herreds skifteprotokol 1761/82 fol. 287-290.

Uddrag:

1777-20-10 Skifte efter Tambour Helles Aredsen på 51.sg. Vestermarie (Pilegård Undentagsmand. Arvinger er enken Bodil Ipsdatter (lavværg: hendes broder Ole Hglst i Svaneke) samt afdødes 5 børn af 1ste ægteskab med Kirstine Andersdatter.

1. Ared Hellesen, 24 år, (døbt 6-5-1753 i Vestermarie)
Curator: morbroderen Niels Andersen (Dam) på Cante Dam, 50.sg. V.marie.
2. Anders Hellesen, 21 år, (døbt 21-10-1756 i Vestermarie)
Curator: morbroderen Jens Andersen (Dam), 66.sg. V.marie (Ll. Bjerregård.)
3. Poul Hellesen, på 19. år gl. (døbt 16-10-1758 i Vestermarie).
Værg: Jghan Hansen, på 55.sg. Vestermarie (Gallingegård), tilstede.
4. Sidselle Hellesdatter,
gift med Anders Bentsen, 19.sg. Klemensker. (Nørregård).
5. Anna Margaretha Hellesdatter (døbt 31-3-1755 i Vestermarie)
gift med Christian Smed i Allinge, tilstede.

.....

I skiftet omtales en kontrakt med enken Bodil Ipsdatters dattermand Ole Mortensen, 4.vg. Østermarie (St. Frigård) af dato 4-2-1768, tinglyst 14-7 s.å. Bodil Ipsdatter skulle have sin seng og kiste med indhold samt 50 sldr. i rede penge, hvis Helles Aredsen døde først, hvorimod H.A. for sin levetid renoncered på alt undentag, som tilkom Bodil Ipsdatter af 4.vg. Ø.marie.

Af Vestermarie kirkebog:

29-1-1751 viet Hellis Aredsen og Chistine Andersdatter.
Forlovere: Hans Poulsen Dam - Peder Jensen.

.....

16-10-1777 begr. Helleds Aredsen på 51.sg., 56 år gl.

.....

Hellis Aredsens (Arristens) første hustru Kirstine Andersdatter (Dam) var datter af Anders Poulsen Dam på 50.sg. Kantedamsgård i Vestermarie (begr. 25-4-1762 i V.marie, gl. 58 år mindre 3 uger) og hustru Anna Margrethe Andersdatter. Se skifte efter Peder Poulsen (Dam) på 15.vg. Frigård i Vestermarie 22-1-1767, (VHS 1761/82 fol. 150), hvor den afdøde Kirsten Andersdatters børn nævnes:

- a. Arist Hellesen, på 14. år gl.
- b. Anders Hellesen, på 10. år gl.
- c. Poul Hellesen, på 9. år gl.
- d. Sidsele Hellesdatter, 15 år gl.
- e. Anna Margrethe Hellesdatter, 13 år gl.

(for hvilke børn faderen Helles Aristsen selv værg.)

Endvidere skifte efter den barnløse farbroder Jens Andersen Dam på 66.sg. V.marie 2-10-1779 (VHS 1761/82 fol. 324()). Samme søskendeflok. Her kaldes Anna Margrethe mand Christian Nielsen, Allinge.

.....

Anders Hellesen var gift 1. med Frederikke Margrethe Svendsdatter Kjøller på Vainøddegård, 25.sg. Olsker, enke efter Hans Pedersen smst., se hæfte I-13.

Louise Skovgaard
Duevej 11
København F.

Hellis var et ikke ualmindeligt mandnavn i 1700-tallet. Navne som Hans, Jens og Peter (Peder - Per) var meget mere brugte, men Hellis findes dog i flere familier, hvis forbindelse ikke lader sig påvise. Hvis faderen hed Hellis, kom sønnerne til at hedde Hellisen (plus eventuelt slægtsnavn). Herfra var der undtagelser, f. eks. sønner, der var født efter faderens død og blev opkaldt med dennes fulde navn osv.

Omkring år 1800 blev det mere og mere almindeligt at forlade gammel navneskik og opkalde børn, især sønner, efter folk, der skulle hædres. Da myndighederne blev opmærksomme på den forvirring, der skabtes, når fuldsøskende havde hver sit tilfældige efternavn, kom der (1828) en forordning, der pålagde præsterne at sørge for, at fuldsøskende døbt med samme efternavn, og hele navnet skulle indføres i kirkebogen (tidligere forlangtes kun fornavnet). Det tog tid at få befolkningen til at rette sig efter de nye regler, samtidig med at man i nogle familier stadig havde holdt på den gamle navneskik, som formodentlig havde århundreders hævd.

.....

Da der samtidig (omkring år 1800 og langt hen i 1800-tallet) var meget ustabile økonomiske forhold, som tvang familierne (dog ikke alle) til flytning og nye erhverv, kommer man ofte ud for vanskeligheder, når man skal undersøge slægtsforbindelser og evt. opstille en anetavle for en person, hvis viden om forfædrene standser ved oldeforældrene. (Det er almindeligt, når man ikke i forvejen har trykte eller skrevne stamtavler i slægten.) Skifteprotokollerne er gode kilder, men omfatter hovedsagelig personer, der har efterladt sig formue. Undentagsfolk får i 1800-tallet ofte kun den bemærkning. Eventuelle børn nævnes kun, hvis de har anmeldt dødsfaldet, gør krav gældende eller lignende.

.....

Folketællingslisterne 1787-1801-1834-1845) samt 1890 findes nu i kopi på Centralbiblioteket i Rønne. 1845-listen er den første, hvori folk anmodes om at opgive fødesogn (-by), og det er en meget stor hjælp til at komme over et "dødt punkt" i undersøgelserne. Så kan man ved at efterse den pågældende kirkebog finde forældrene til vedkommende oldefar/mor og ofte have i allerede kendte slægter, så resten går af sig selv. (Med almindelige bondeslægter kan man nå til ca 1650, sjældent længere, da skifteprotokoller og kirkebøger for Bornholm ikke findes.) (skpr. fra 1681 - kirkebøger ca.1700)

.....

I folketællingslisten for Rø 1845 er opført følgende husstand:

Nr. 94: Et Huus.

1. Hellis Hellissen, 44 år, Snedker, født i Nyekier.
2. Ane Catrine Jørgensdatter, 41 år, født i Rø.
3. Heline Catrine Hellissen, 11 år, født i Hasle, deres barn.
4. Hans Jørgen Peder Hellissen, 9 år, do. do.
5. Marie Dorthia Hellisen, 5 år, født i Olsker, do.
6. Andreas Peter Hellisen, 3 år, født i Rø. do.
7. Karen Sophie Olsdatter, 71 år, født i Allinge, ugift, Spinderske.
8. Wibike Ibsdatter, 50 år, født i Olsker, do. do.
9. Carl Christian Nielsen, 6 år, født i Rutsker, Sønnesøn.
(der er ikke oplyst, hvem han er sønnesøn af.)

.....

Dersom man er sikker på, at Andreas Peter Hellisen, født i Rø 24-3-1842, er den eftersøgte bedstefader, må man starte i Nyker kirkebog, Hellis Hellisens egen oplysning om, at han er født i Nyker, kan være fejlagtig, men kan ikke afvises på forhånd, med mindre man har beviser for, at han er den Hellis Hellisen, der blev døbt i Rønne kirke 5. søndag efter trinitatis år 1800. (K.Thorsens oplysning.)

17-9-1977.

Lokalsamling

08.999 Thorsen, K.

Hellisen Stamtavle for Carl Alfred Hellisen, Smedemester i Nylars, født.....